

Karta przedmiotu

Nazwa i kod przedmiotu	Elements of logic and epistemology, PG_00045329						
Kierunek studiów	Inżynieria danych						
Data rozpoczęcia studiów	październik 2025 r.		Rok akademicki realizacji przedmiotu		2025/2026		
Poziom kształcenia	I stopnia - inżynierskie		Grupa zajęć		Grupa zajęć obowiązkowych z zakresu kierunku studiów Grupa zajęć z obszarów nauk humanistycznych lub nauk społecznych		
Forma studiów	stacjonarne		Sposób realizacji		na uczelni		
Rok studiów	1		Język wykładowy		angielski		
Semestr studiów	1		Liczba punktów ECTS		2.0		
Profil kształcenia	ogólnoakademicki		Forma zaliczenia		zaliczenie		
Jednostka prowadząca	Wydział Zarządzania i Ekonomii -> Katedra Filozofii i Metodologii Nauk						
Imię i nazwisko wykładowcy (wykładowców)	Odpowiedzialny za przedmiot		dr Jakub Gużyński				
	Prowadzący zajęcia z przedmiotu		dr Jakub Gużyński				
Formy zajęć i metody nauczania	Forma zajęć	Wykład	Ćwiczenia	Laboratorium	Projekt	Seminarium	RAZEM
	Liczba godzin zajęć	0.0	30.0	0.0	0.0	0.0	30
	W tym liczba godzin zajęć na odległość: 0.0						
Aktywność studenta i liczba godzin pracy	Aktywność studenta	Udział w zajęciach dydaktycznych, objętych planem studiów		Udział w konsultacjach		Praca własna studenta	RAZEM
	Liczba godzin pracy studenta	30		2.0		18.0	50
Cel przedmiotu	Celem przedmiotu jest wprowadzenie do zagadnień z zakresu epistemologii oraz logiki.						
Efekty uczenia się przedmiotu	Efekt kierunkowy		Efekt z przedmiotu			Sposób weryfikacji i oceny efektu	
	[K6_K01] wykazuje się świadomością kwestii prawnych, etycznych i różnorodności kulturowej, podejmując społecznie odpowiedzialne decyzje		Osoba studiująca jest świadoma społecznego i etycznego wymiaru problematyki związanej z wiedzą i poznaniem.			[SK5] Ocena umiejętności rozwiązywania problemów występujących w praktyce	
	[K6_W02] demonstruje zaawansowane przygotowanie w zakresie metod oraz technik formułowania i rozwiązywania problemów		Potrafi korzystać z narzędzi logicznych oraz rozwiązywać złożone problemy o abstrakcyjnym charakterze.			[SW1] Ocena wiedzy faktograficznej	

Treści przedmiotu	Czym jest filozofia, czym jest logika, czym jest epistemologia? Podstawowe pojęcia logiki. Rachunek zdań. Podstawowe funkcje logiczne. Tautologie. Dowód przez sprzeczność. Logiczne reguły wnioskowania. Relacje logiczne. Paradoksy implikacji materialnych. Typowe błędy logiczne Stary spór epistemologiczny o źródło wiedzy. Racjonalizm Platona i empiryzm Arystotelesa. Współczesny zwrot epistemologiczny. Racjonalizm Kartezjusza i Leibniza. Empiryzm Bacona i Locke'a. Narodziny współczesnej nauki. Idealizm i realizm. A priori vs a posteriori w poznaniu i wiedzy. Odpowiedź Kanta na sceptycyzm Davida Hume'a. Krytyczny (transcendentalny) idealizm Kanta i nowatorskość jego podejścia. Korespondencyjna teoria prawdy. Sceptycyzm i argumenty sceptyczne w epistemologii. Problem percepcji, argument z iluzji. Czy poznajemy świat zewnętrzny bezpośrednio w naszej świadomości/reprezentacjach mentalnych? Semantyczna, pragmatyczna i koherentna teoria prawdy. Współczesna epistemologia. Wiedza jako uzasadnione przekonanie. Źródła wiedzy: percepcja, pamięć, introspekcja, świadectwo. Problem Gettier'a. Struktury uzasadnienia (fundacjonalizm, koherentyzm, infinityzm). Eksternalizm a internalizm. Wprowadzenie do filozofii umysłu: główne kontrowersje. Dylemat psychofizyczny. Świadomość, qualia, superweniencja. Koncepcje znaturalizowanego umysłu i wpływ psychologii ewolucyjnej. Maszyna Turinga i chiński pokój Searle'a. Hilary Putnam i mózgi w naczyniu. Zwrot językowy. Ludwig Wittgenstein: od badania świadomości do filozofii języka. Austin: działamy słowami! Esencja amerykańskiego neopragmatyzmu: Richard Rorty. Filozofia nauki. Problem demarkacji. Neopozytywizm i zdania protokolarne. Problem indukcji. Twierdzenie Quine'a-Duhema w nauce. Falsyfikacjonizm Karla Poppera. Henri Poincaré i Kazimierz Ajdukiewicz o konwencjonalizmie. Thomas Samuel Kuhn o rewolucji naukowej. Pojęcie paradygmatu. Klasyczna i nieklasyczna socjologia wiedzy. Studia nad nauką i technologią. Bruno Latour o technologii i agencji nie-ludzkiej. Wiedza ekspercka i laicka.		
Wymagania wstępne i dodatkowe			
Sposoby i kryteria oceniania osiągniętych efektów uczenia się	Sposób oceniania (składowe)	Próg zaliczeniowy	Składowa oceny końcowej
	Kolokwium końcowe	50.0%	60.0%
	Aktywny udział w zajęciach	50.0%	40.0%

Zalecana lista lektur	Podstawowa lista lektur	Plato. 1992. <i>Republic</i>, trans. G. M. A. Grube, C. D. C. Reeves. Hackett Publishing. René Descartes. 2006. <i>A Discourse on the Method of Correctly Conducting Ones Reason and Seeking Truth in the Sciences</i>, trans. Ian Maclean. Oxford University Press. Immanuel Kant. 2004. <i>Prolegomena to Any Future Metaphysics That Will Be Able to Come Forward as Science with Selections from the Critique of Pure Reason</i>, trans. Gary Hatfield. Cambridge University Press. John R. Searle. 1980. <i>Minds, brains, and programs</i>. The Behavioral And Brain Sciences 3, 417-457. John. L. Austin. 1962. <i>How to Do Things with Words</i>. Oxford University Press. Karl Popper. 2002. <i>The Logic of Scientific Discovery</i>. Routledge.
	Uzupełniająca lista lektur	Ernest Sosa, Jaegwon Kim, Jeremy Fantl, Matthew McGrath. 2008. <i>Epistemology. An Anthology</i>. Blackwell Publishing. Patrick J. Hurley, Lori Watson. 2018. <i>A Concise Introduction to Logic</i>. Cengage Learning.
	Adresy eZasobów	Adresy na platformie eNauczanie:
Przykładowe zagadnienia/ przykładowe pytania/ realizowane zadania	1. Czym jest aprioryzm. 2. Sprawdź czy dana formuła jest tautologią Klasycznego Rachunku Zdań. 3. Zbadaj czy z danych zdań wynika wniosek. 4. Omów spór internalizm-eksternalizm. 5. Czym jest korespondencyjna teoria prawdy.	
Praktyki zawodowe w ramach przedmiotu	Nie dotyczy	

Dokument wygenerowany elektronicznie. Nie wymaga pieczęci ani podpisu.